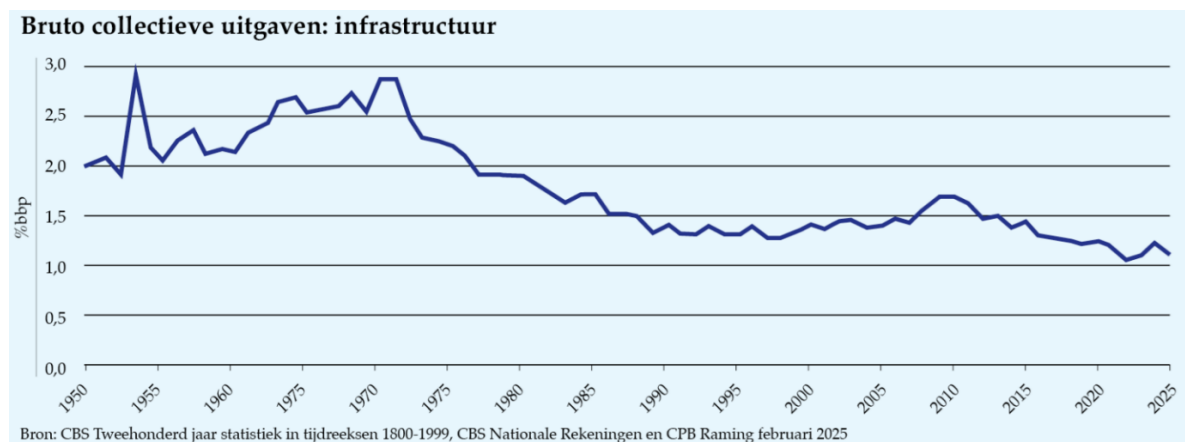

Position paper verkiezingen.

De Nederlandse infrastructuur is de ruggengraat van onze samenleving en economie en houdt onze delta veilig. Tegelijkertijd staat Nederland voor een aanzienlijke vervangings- en renovatieopgave van deze infrastructuur. De waterbouwers staan klaar om hun bijdrage te leveren aan deze onderhoudsgave op en rond het water. Denk aan grootschalige vervanging en renovatie van bruggen, sluizen, tunnels en kademuurs. De herinrichting van havens. Het verdiepen en waarborgen van klimaatadaptieve en toekomstbestendige vaarwegen. Maar ook het beschermen van onze kustlijn en omwonenden achter de dijken.

De staat van de verouderde infrastructuur zorgt voor serieuze veiligheidsrisico's en kan de groeiende behoefte aan vervoer van mensen en goederen niet bijbenen. Als we willen voorkomen dat Nederland verder vastloopt moet de onderhoudsopgave over de gehele breedte geïntensiveerd worden. Vanwege de inflatie, gestegen grondstof-, brandstof- en energieprijzen is een structurele budgetverhoging naar minimaal 2% van het bbp onvermijdelijk.

Maatregel: Structurele budgetverhoging van de begroting van Infrastructuur en Waterstaat naar minimaal 2% van het BBP ten behoeve van de brede infrastructurele onderhoudsopgave.

De demografische ontwikkeling in Nederland zorgt ervoor dat we meer werk met minder mensen moeten verzetten, zo geeft het CBS aan¹. Tegelijkertijd vergt de huidige aanpak rondom het organiseren van infrastructurele werken zoals een dijkversterking of natuurontwikkeling steeds meer tijd én capaciteit. Horvat & Partners heeft uitgerekend dat voor de realisatie van KRW-projecten soms wel 75% van het budget is uitgegeven, voordat de schop echt de grond in gaat².

In onze brochure uitvoeringsversnellers³ heeft de Vereniging van Waterbouwers geconstateerd dat er flinke besparingen gerealiseerd kunnen worden op de voorbereidingstijd van projecten en een behoorlijk aantal (indirecte) kosten. Hoewel deze brochure gericht is op de dijkversterkingsopgave, zijn maatregelen zoals meer centrale regie, portfoliocontracten en een fastlane-aanpak breder toepasbaar.

¹ [demografische ontwikkelingen, arbeidsmarkt](#)

² [Mogelijk forse kostenoverschrijdingen bij RWS in Oost-Nederland](#)

³ [Vereniging van Waterbouwers | Van belangenbehartiging tot het delen van kennis](#)

Versnippering van verantwoordelijkheden leek in het verleden een goede maatregel om banen te creëren, maar zorgt nu in de volledige breedte voor inefficiëntie en vertraging. Zie ter illustratie het praktijkvoorbeeld uit de Eerste Kamer⁴.

Het doet ons deugd dat vrijwel de volledige Tweede Kamer zich bereid heeft getoond om te kijken naar de governance, aanbestedings- en vergunningsprocedures, conform het verzoek van de motie Grinwis (27625. Nr. 711)⁵. Belangrijk is om hier een vervolg aan te geven, want afscheid nemen van verworven bevoegdheden, regelgeving of procedures blijkt lastig.

Onze oproep is dan ook: stop de euro's in de grond en zorg voor efficiënte benutting van budget en arbeidscapaciteit.

Maatregel: Verminder indirecte kosten voor waterbouwprojecten door de centrale regie te herstellen. Versterk het mandaat van het HWBP ten behoeve van standaardisatie, maar blijf bouwen op de kennis en kunde van de waterschappen. Zorg voor een generieke toepassing van de uitvoeringsversnellers om de beschikbare arbeidscapaciteit efficiënt te benutten.

Goed om te weten is dat de praktijk ook heeft uitgewezen dat het anders kan. Als er sprake is van een calamiteit of crisissituatie, zoals bij de verruiming van het Julianakanaal, dan kan er in korte tijd heel veel. Hier blijkt dat markt en overheid transparant samen kunnen werken, besluitvorming laagdrempelig en strak weten te organiseren, tot grote tevredenheid van alle betrokkenen. Door gebruik te maken van een crisisbepaling in de Omgevingswet (artikel 19.15) kon een hoop overbodige governance vermeden worden. Als waterbouwers vragen wij ons af waarom we de volgende crisis af moeten wachten, voordat we efficiënt en daadkrachtig aan de uitvoering gaan werken?

Onze oproep is dan ook om lering te trekken uit deze ervaring en de werkwijze generiek toe te passen voor de brede infrastructurele en natuurontwikkelingsopgaven, door conflicterende wetgeving, zoals de Omgevingswet, daarop aan te passen.

Maatregel: Pas de Omgevingswet aan, zodat de efficiënte werkwijze die bij de verruiming van het Julianakanaal is gehanteerd, zich niet beperkt tot een crisissituatie (artikel 19.15), maar bij brede infrastructurele en natuurontwikkelingsopgaven kan worden toegepast om de uitvoering te versnellen.

De combinatie van deze drie maatregelen zorgt ervoor dat de achterstallige onderhoudsopgave kan worden ingelopen, dat de indirecte kosten drastisch worden verlaagd en dat de beschikbare arbeidscapaciteit efficiënt wordt benut.

Kortom, meer dijken en kuubs voor minder geld!

⁴ [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)

⁵ [Waterbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)